

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Jozef Israëlsstraat 4-6, Schagen

projectnummer: P000598

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Jozef Israëlsstraat 4-6, Schagen

Datum: 23-08-2022

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is van plan woningen te realiseren op de plek van de huidige basisschool De Ark in Schagen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van deze natuurtoets op 23 augustus 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, droog, circa 19°C en een zwakke wind. Op 17 mei 2022 is ten behoeve van een uitbreiding van het plangebied ook een gebied ten oosten van de school bezocht. De weersomstandigheden tijdens dit veldbezoek waren: licht bewolkt, droog, circa 19°C en een matige wind

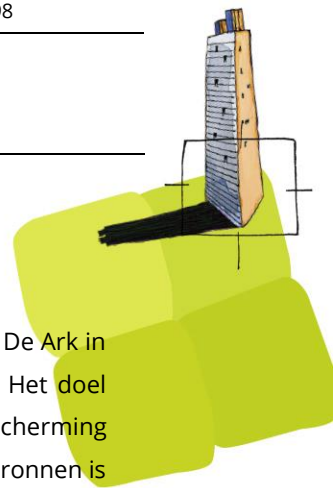
PLANGEBIED EN ONTWIKKELING

Het plangebied ligt iets ten noorden van het centrum van Schagen en omvat de gebouwen en het omliggende terrein van basisschool de Ark (figuur 1).

De gebouwen bestaan uit twee bouwstijlen. Het oude gedeelte is opgetrokken uit baksteen met boeiboorden van trespas. Daar aan vast gemaakt zijn noodlokalen die opgetrokken zijn uit plaatmateriaal. Alle gebouwen hebben platte daken met bitumen. Tussen de gebouwen ligt een kleine binnentuin. Het omliggende terrein bestaat uit een grasveld (sportveld) aan de westzijde van de school, een schoolplein (west en -oostzijde) en bosschages met enkele bomen (noord- en zuidzijde).

Ten oosten van het schoolterrein ligt een grazige berm en brede rietkraag en een kleine boomgroep aan de zuidzijde. Deze wordt van het schoolterrein gescheiden door een smal tegelpad langs de singel van het schoolterrein. Er is geen permanent oppervlaktewater in het plangebied aanwezig. Wel ligt er een watergang langs de oostgrens van het plangebied.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

De plannen bestaan uit de bouw van een appartementencomplex (50 appartementen) in een groene omgeving. Bij uitvoering van het plan wordt de bebouwing verwijderd, vegetatie en verharding verwijderd en grond vergraven. De bestaande groenstructuur (bomen) langs de Jozef Israëlsstraat en Beethovenlaan blijft behouden.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rode stippellijn). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto 1 t/m 6. Impressie van het plangebied op 23 augustus 2021. Bovenste rij; zicht op het sportveld en de ingang vanuit het westen. Middelste rij; noodlokalen met schoolplein en fietsenhok (oostzijde van het plangebied) Onderste rij: toegangen van oude deel (links) en noodlokalen (rechts) aan de noordzijde van het plangebied

Foto 7 en 8.. Impressie van de oostzijde van het plangebied op 17 mei 2022

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF © geraadpleegd op 30 augustus 2021 14:31:17) blijkt dat in de directe omgeving (0 - 1 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en amfibieën. De diverse soortroepen worden hieronder behandeld.

Het gazon/sportveld aan de westzijde en het gazon aan de zuidzijde bestaat voornamelijk uit grassoorten zoals Engels raaigras en soorten als witte klaver, madeliefje, paardenbloem. De bosschages in het plangebied bestaan uit diverse struiken zoals Japanse spirea, hulst, braam en bosrank. Deze soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. De bomen in het plangebied bestaan onder andere

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

uit meidoorn, beuk en okkernoot. De singel van het schoolterrein bestaat uit een hoge haag van éénstijlige meidoorn, Spaanse aak, veldiep, zwarte els, vlier, gewone esdoorn. Langs het voetpad is een 2-3 meter brede, gemaaide grasstrook aanwezig, waarnaast de grasstrook over een breedte van circa 7 niet is gemaaid en bestaat uit een graslandvegetatie met soorten als gewone berenklauw, fluitenkruid, kruipende boterbloem, veldzuring, rode klaver, gewone paardenbloem en duizendblad. Verder naar het oosten gaat de berm over in een oeverzone met een ca. 8-10 meter brede rietkraag met soorten als riet, harig wilgenroosje en moerasspirea. Aan de zuidzijde van het oostelijk gedeelte van het plangebied staat een kleine boomgroep met drie grote Italiaanse populieren en een éénstijlige meidoorn. Verder is er opslag aanwezig van gewone esdoorn, vogelkers veldiep, hondsroos en vlier. De ondergroei bestaat uit klimop, reuzenberenklauw en speenkruid.

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten ook niet in het plangebied te verwachten.

Uit de omgeving zijn vogels met jaarrond beschermde nesten bekend, die in binnenstedelijke bebouwing hun nest kunnen hebben. Het gaat hierbij om gierzwaluw en huismus (NDFF). De bebouwing is één verdieping hoog, heeft geen dakpannen en ook geen andere geschikte openingen voor huismus of gierzwaluw. In de bomen zijn tijdens beide veldbezoeken geen nesten aangetroffen die van vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen zijn.

Het omliggende terrein met struiken en heggen kan wel een klein onderdeel vormen van het foeraargebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals de huismus. In de struiken en bomen kunnen wel algemenere vogels broeden, zoals merel, houtduif en heggenmus. Nesten van deze soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de omgeving zijn de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis bekend (NDFF). In het oude gedeelte is onder de trespa boeiborden zijn op diverse plekken kleine ruimtes aanwezig waar vleermuizen achter kunnen verblijven (foto's 9 en 10). Daarnaast is er ruimte onder loodflappen en zijn er openingen bij aansluitingen van het oude gedeelte met de noodlokalen. Er zijn geen dakpannen of open stootvoegen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van meervleermuis niet verwacht wordt. Deze soort is kritischer qua microklimaat en heet vaak een verblijfplaats in spouwmuren of onder daken met dakpannen. Laatvlieger en gewone dwergvleermuis zijn minder kritisch en kunnen wel gebruik maken de aangetroffen openingen. In de opgaande beplanting zijn geen holtes, scheuren of loszittend schors aanwezig, waar vleermuizen hun verblijfplaats kunnen hebben.

Rondom de school kunnen soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger foerageren. In en direct rondom het plangebied is geen doorgaande structuur van opgaande beplanting of een watergang aanwezig die in gebruik kan zijn als essentiële vliegroute voor vleermuizen.

Foto's 9 en 10. Openingen en ruimtes bij de dakranden en aansluitingen die geschikt zijn voor vleermuizen

Het groen in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdier-soorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten egel en huisspitsmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde bunzing bekend (NDFF). Verblijfplaatsen van bunzing en andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren worden niet in het plangebied verwacht vanwege de ligging van het plangebied midden in de bebouwde kom van Schagen en het ontbreken van geschikt leefgebied, zoals met ruigte begroeide oevers, takkenho-pen en rust. De waarneming van de bunzing komt uit de zuidwestelijke rand van Schagen waar wel geschikt biotoop voorhanden is.

Algemene amfibieën, zoals kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker, kunnen het plan-gebied als landbiotoop gebruiken. Dit geldt met name voor het oostelijk gedeelte, direct grenzend aan het water. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de ver-bodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet te verwachten in het plangebied.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet uit de directe omgeving bekend (NDFF). Het plangebied biedt deze soortgroepen ook geen geschikt leefge-bied. De aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

TOETSING

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten kan worden uitgesloten. Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied tijdelijk als foerageergebied voor huismuis die in nabijgelegen woon-huizen kan broeden. Er wordt met name grasland verwijderd. In de omgeving (tuinen, omliggende beplanting) is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig tijdens de werkzaamheden. De

bestaande groenstructuur (bomen) langs de Jozef Israëlsstraat en Beethovenlaan blijft behouden en uitgebreid met regionaal inheemse boomsoorten. Afscheidingen tussen buitenruimtes op de begane grond en openbare ruimte worden als haag uitgevoerd met minimaal drie verschillende heesters. Daarnaast is wordt er natuur-inclusief gebouwd. Daken van de appartementen en parkeergarage worden voorzien van mos, sedum, grassen en kruiden. Gevels zijn op strategische plekken voorzien van gevelgroen. Negatieve effecten op het foerageergebied van huismus treden hierdoor niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van andere algemene vogelsoorten (zoals boerenzwaluw) worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

De aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kan niet worden uitgesloten. Daarom is nader onderzoek nodig om aan te tonen of vleermuizen al dan niet hun verblijfplaats in de school hebben. Het plangebied zal niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die rondom bebouwing foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels ook hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen treden niet op.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen tot enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdier- en amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor alle soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor het onderhavige plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND EN NATUURVERBINDINGEN

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Omgevingsverordening NH2020 (vastgesteld 16-11-2020).

BIJZONDER PROVINCIAAL LANDSCHAP

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid (omgevingsverordening NH2020) wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bijzonder provinciaal landschap (BPL). Dat zijn gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn én niet vallen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland.

INVENTARISATIE

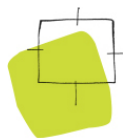
Op circa 6,5 km ten westen van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde, in kader van de Wnb beschermde, Natura 2000-gebied 'Zwanenwater & Pettemerduinen'. Ten noordoosten van het plangebied, op circa 1,5 km afstand ligt het NNN-gebied 'Schagerwad en reservaten rond Kolhorn'. Het dichtstbijzijnde BPL (Schagen) ligt circa 1 km ten oosten van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen. Hierdoor zijn in potentie effecten alleen mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de grote afstand, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Een eventuele toename van stikstofdepositie ten gevolge van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering vrijgesteld van vergunningplicht. Dat geldt niet voor eventuele toename in de gebruiksfase, omdat dit plan kan leiden tot meer verkeersbewegingen. Bij een berekening van Aeries met de huidige Aeries Calculator is geen toename te verwachten in de gebruiksfase omdat wegverkeer maar tot 5 km afstand wordt doorgerekend. Dit najaar is een update van de Calculator is, waarin wegverkeer wel tot 25 km wordt doorgerekend.

We adviseren om een AERIUS-berekening te maken waaruit blijkt of tijdens de gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN of BPL verloren en door de ruime afstand is ook geen sprake is van negatieve effecten op NNN en BPL.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom. In het plangebied zijn geen op grond van de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig. Wel kunnen individuele bomen beschermd zijn op gemeentelijk niveau.

Conclusie

Voor dit plan is op 23 augustus 2021 en 17 mei 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis hiervan is een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren.

Door de werkzaamheden gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger verloren. Daarom is nader onderzoek nodig om de aan- of afwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in het gebouw vast te stellen. De periode voor dit onderzoek loopt vanaf half mei t/m half juli (kraam- en zomerverblijfplaatsen) en vanaf half augustus t/m eind september voor paar- en zomerverblijfplaatsen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen optreden. Een Aeries-berekening moet uitwijzen of de stikstofdepositie in de gebruiksfase al dan niet boven de 0.00 mol N/ha/ja uitkomt.

Er is geen sprake van de kap van in het kader van de Wnb beschermde houtopstanden. Het plan is tot slot op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening NH2020.